

KUPIČOVSKÝ HLASATEL

téměř pravidelný časopis pro kupičovské
krajany a jejich přátele

vydává PhDr. Miloslava Žáková, Karlova 4, Pha 1, 110 00
tel. 02/2222 0373, e-mail: m.zakova@click.cz

Kupičovský HLASATEL

Ročník VI

Číslo 23

Únor 2002

Vážení a milí rodáci z Kupičova, synové a dcery, vnuci a vnučky, jakož i ostatní příbuzní rodáků,

právě v těchto dnech je tomu 55 let, co jsme už měli sbaleno a chystali se opustit Kupičov navždy. Někteří možná budete tyto řádky číst až v březnu, kdy jsme už byli na cestě a zrovna se harcovali v dobytčáku nebo v některém karpátském městě byli odstavení na vedlejší koleji.

No, všechno jsme to vydrželi a šťastně dorazili do vysněné vlasti našich předků, kterou jsme si naivně představovali jako ráj na zemi a která nám po překročení hranic skutečně jako ráj připadala. Za námi zůstala vybombardovaná a vypálená města a vesnice, nádraží znečištěná lidskými výkaly a skupinky „brjanských“ zubožených hladem a nemocemi. Místo toho nás na čistých nádražích vítali usměvaví a vlídní lidé čerstvým teplým jídlem.

Nejdůležitější však bylo, že jsme se konečně setkali se svými tatínky, manželi, syny a dcerami, bratry a sestrami. To bylo radosti! Vzpomínáte si? Ti, na které nikdo z rodiny nečekal, měli zase jiné silné zážitky, o kterých by jistě mohli dlouze vyprávět. Někdo v první chvíli snad i na chvílku zalitoval, že svůj dosavadní domov opustil. Usídlovací politika k nám

nebyla příliš vstřícná a „díky“ jí jsme se octli ve všech koutech Čech, Moravy a Slezska. Soused k sousedovi měl mnohdy stovky kilometrů.

Čas běžel a život taky. Mnohé z toho, čeho jsme se opuštěním Volyně rádi zbavili, nás záhy dostihlo a některé z nás nepříjemně, nebo dokonce tragicky postihlo. Čas však dokáže být i milosrdný. Ve vzpomínkách nám naštěstí zůstává více toho příjemného než toho nepříjemného. Když nyní přijedeme do Kupičova, taky hledáme spíše místa našich her a zábav než místa lidských tragédií, i když ani těm se nevyhýbáme.

Od poloviny devadesátých let jsme navštívili Kupičov čtyřikrát. Myslím, že všechny zájezdy můžeme považovat za vydařené a nezapomenutelné. Letos bychom chtěli uspořádat zájezd pátý a – poslední. Rodáků ubývá, a dokonce i my, kteří jsme před 55 lety byli dětmi, už máme šediny a trpíme různými neduhy. A z generací narozených v nové vlasti jen málokterí se zajímají o místa, kde se jejich rodiče a prarodiče narodili a prožili kus života. Proto letošní zájezd (pokud se ho vůbec podaří uskutečnit) bude definitivně POSLEDNÍM HROMADNÝM ZÁJEZDEM DO KUPIČOVA. Příští návštěvy už si bude každý zařizovat individuálně.

Kupičov od našeho vystěhování značně změnil svou tvář a postupně

Pozvání

Zveme všechny zájemce na pravidelnou pracovní schůzku do Krásného Dvora. Schůzka se koná v sobotu 9.3. v 11 h. na Obecním úřadě. Na programu bude příprava setkání všech Kupičováků v Krásném Dvoře 4.května a případně i zájezdu do Kupičova.

Na hojnou účast se těší

V. Kytl s M. Žáková

v něm mizí veškeré stopy po více než sedmdesátiletém pobytu Čechů. Mladší generace současných obyvatel Kupičova už ani nevědí, že tam Češi vůbec žili. Proto se domníváme, že by bylo dobré v Kupičově zanechat alespoň malou připomínku v podobě mramorové desky s textem poukazujícím na tuto etapu historie Kupičova. S místními představiteli je vše projednáno a vybráno místo na bývalém evangelickém kostele, který slouží dosud bohoslužebným účelům jako pravoslavná cerkev. Umístění poskytne záruku, že deska zůstane zachována a nezničí se. Teď záleží jen na nás, naplníme-li autobus, abychom tam mohli desku odvézt a zúčastnit se jejího odhalení. Zájezd však nebude možno uskutečnit, pokud se nepřihlásí alespoň 38 účastníků, a nebude tedy možné ani instalovat desku. Tím po 55 letech zanikne

veškerá památka na český Kupičov.

Do vánočního čísla Hlasatele jsem vložila dotazníček s prosbou o jeho navrácení do 15. ledna. Pravděpodobně vinou předvánočního shonu se mi vrátily pouze 32 dotazníčky a asi 15 se Vás ozvalo telefonicky. Z celkového počtu 200 mi to připadá trochu málo. Víím, že je obtížné rozhodovat se s půlročním předstihem, ale přesto Vás prosím, abyste se mi obratem ozvali, zda máte nebo nemáte zájem o akce, které byly v dotazníčku uvedeny. Takto musím zápasit s pocitem, že Hlasatel rozesílám zbytečně. Znovu, prosím, promyslete zejména svou účast v posledním organizovaném zájezdu do Kupičova. Setkání v Krásném Dvoře se uskuteční v každém případě, ale zájezd pouze v případě, že se přihlásí ještě alespoň 10 lidí. Jsem přesvědčena o tom, že by se Vám zájezd líbil, tak jako se líbily zatím všechny zájezdy. Díky tomu se někteří krajané přihlásili již podruhé, potřetí, nebo dokonce počtvrté.

Na Vaše odpovědi se těší a všechno dobré Vám přeje

Miloslava Žáková.

P.S. Na setkání v Krásném Dvoře, které se uskuteční 4.5., dostanete osobní pozvánku.

Kupičovské děti v Čechách

Konečně v Čechách! Po té dlouhé a úmorné cestě, s tolika krásnými i bolestnými zážitky jsme na místě. Čeká nás táta.

Všechno bylo jako ve snu. Na Slovensku vysoké zasněžené hory. Za krásných slunečných dnů jsme se na ně dívali z rozevřených dveří dobytčáku a žasli nad jejich neznámou krásou. Velká nádraží, plná kolejí, vlaků a mohutných budov. A ty názvy měst! Slyšeli jsme je poprvé, a přesto nám utkvěly v paměti. Konečně Praha! Ten hluk a shon na hlavním nádraží! Náš vlak se dlouho nezdržuje a pokračuje do Žatce.

V Žatci nás čeká táta. Společně přestupujeme na lokálku a jedeme

přes Kaštice do Krásného Dvora a odtud bryčkou do Veliké Vsi. Tady je tedy ten náš nový domov! Znovu samé divení. Obrovský dům a rozlehlý statek, velký, krásný pes Lux, mnoho dobytka a tři koně, mezi nimi malá kobyłka Loty. V domě několik pokojů, kuchyň a koupelna se splachovacím WC. Světe, div se! Než jsme vše prohlédli a prozkoumali, divili jsme se ještě mnohokrát. Největším překvapením byl však vánoční stromek, krásně ozdobený a zářící a dárky pod ním. Otec jej pro nás uchovával až do března.

Změna místa na mne nijak nedolehla. V téhle vsi se totiž sešla téměř celá naše ulice z Kupičova. Bylo zde dvanáct rodin spřízněných nebo spřátelených. Také moje nerozlučná kamarádka Bohumilka, dále Liduška, Mařenka, Vašek a Běďa a jejich malí sourozenci. Sotva všechny rodiny dorazily, hned jsme byli parta. Všichni společně jsme šli do školy v Krásném Dvoře, kde nás mile uvítal pan řídící učitel Zeman. V Krásném Dvoře byly i další kamarádky, a nejen z Kupičova. Také s místními jsme se velice rychle a dobře sžili. Na žádné posměšky se nepamatují. Jen když jsem dostala nové kolo, trvalo dlouho, než jsem se na něm naučila. Jezdila jsem na jednom pedálu a odstrkovala se jako na koloběžce. Tehdy se mi velcí kluci smáli. V zimě nás vozili rodiče do školy na voze s koňmi, nejčastěji strýcové Ledvinovi. Jeli jsme pokaždé všichni najednou.

Po škole a po práci, kterou jsme byli povinni doma udělat, sešla se naše parta někde ve stodole. Hráli jsme si na honěnou, na schovávanou, skákali s patra do slámy a v zimě za vsí sáňkovali. Také jsme si uklidili prasečí kotec a hráli si v něm na rodinu. V létě jsme jezdili na kolech, koupali se v rybníčku a jezdili po něm v neckách. Také jsme se vozili na kobyłce Loty a v zimě zkoušeli bruslit.

Všechno bylo pro nás velice hezké a radostné až do doby, než jsme se museli rozejít. To bylo pláče, nářku a

slibů! Nedalo se však nic dělat. Po roce 1948 nastala jiná doba a ta zamíchala osudy mnoha rodin, mezi nimi i té naší.

Vilma Magáňová-Ledvinová.

Cesta do „Koule“

Bylo to myslím v prosinci roku 1941, ale už si to nepamatuji přesně, bylo mi tehdy asi jedenáct. Vypravili jsme se do „Koule“ (jak se běžně říkalo místo do Kovelu) k zubaři. Jeli jsme na celý týden, protože to bylo asi 25 km a jediný dopravní prostředek byl koňský povoz. Jela tetička Bujalská, tetička Makešová Josefova a já. Vezl nás strýček Jindřich Makeš. Den předem se všechno připravilo a brzy ráno jsme vyrazili.

Cesta byla špatná, blátivá. Jeli jsme pomalu. Když jsme vjeli do toho největšího bláta, strýček odnesl tetičky po jedné na zádech mimo vozovku. Všichni tři šli pěšky, jen já jsem zůstal na voze a jel s koňmi. Tak se to během cesty opakovalo několikrát. Cesta nám trvala celý den.

Když jsme se přiblížili ke „Kouli“, lehl jsem si pod peřinu, kterou jsme vezli s sebou. Pod peřinou bylo plno živobytí, hlavně drůbeže, naše obživa na celý týden. Na kraji „Koule“ měli Němci hlídka, která každý povoz kontrolovala. Ležel jsem pod peřinou, jako že jsem nemocný a že mě vezou do nemocnice. Hlídka nám to uvěřila, pustila nás bez kontroly, a tak jsme všechno v pořádku přivezli až na místo.

V „Kouli“ jsme zajeli k Penzíkovi, a u nich jsme se taky ubytovali. Přijali nás, jako bychom byli příbuzní. Přitom jsme byli jenom známí z Kupičova, kde Penzíkovi před válkou žili. Bydleli na Varšavské u Tomanů a měli obchod s lihovinami. Bydleli jsme u Penzíků celý týden a každý den docházeli k zubaři. Nebyli jsme u nich sami. Měli tehdy plný byt kupičovských Čechů. Penzíkovi nehleděli na své pohodlí a každého přijali jako svého. Taková byla Penzíkovi.

Během našeho týdenního pobytu v

„Kouli“ se ochladilo, bláto zmrzlo, a když jsme se vraceli domů, cesta byla suchá a jelo se nám dobře. Ten „výlet“ si dobře pamatuji a svým vyprávěním jsem chtěl připomenout, jak se v Kupičově cestovalo a jací byli Penzikovi. *Jaroslav Papík.*

Kafkův kozlíček

Jistě si, Kupičováci, pamatujete, že v Kupičově nikdo kozy nechoval, a kdyby se někdo opovážil, měl by jen ostudu. V posvícenském „kázání“ by ho jistě hoši nevynechali. Jednou tuto tradici porušil strejč Vašík Kafka z Rynku. Přivezl dětem, Božence a Věňovi, roztomilého malého kozlíčka. Byl prý miloučký a dovádívý. Chodily ho obdivovat děti nejen z Rynku. Všem se moc líbilo, jak kozlíček ke svým procházkám vyhledával výšky. Zprvu mu stačila procházka po voze nebo po roubení studny. Později to vyzkoušel na střeše sklepa a nakonec měl nejraději procházky po kalenicích střechy na chlívkách. Jakmile trochu povyrostit, přestal mu stačit domácí dvůr a začal vizitýrovat v sousedstvích. Sem tam míval nepříjemnosti se psy, ale vždy z nich šťastně vyvázl. Jeho drzost stále stoupala. Začal lézt sousedům i do chátí.

Jednoho dne šla jistá hospodyně za stodolu na „první třídu“ pro lucinku a chrást. V domnění, že se brzy vrátí, ani nezamkla chát. Když se za chvíli vrátila, podivila se, že dveře jsou otevřené. Byla si jistá, že je zavřela. Zevnitř se ozývalo chrápání. Pochopitelně se lekla a bála se vstoupit. Naštěstí se vrátil z pole hospodář. Hned mu všechno vyprávěla. Uvažovali, kdo by to asi mohl být. Skrz jejich dvůr si občas zkracovali cestu Ukrajinci z litynských „futorů“, a tak usoudili, že to nebude nikdo jiný než „ten bajstruk Naum“, co ho viděli ráno jít do Kupičova. Jistě některému Židovi řezal dříví a za výdělek se opil. Hospodář popadl ulomené bičičště a se slovy „počkej, já toho bajstruka zvlhnu“ se hnal dovnitř. Hospodyně v patách za ním.

Poděkování

Naše vřelé poděkování si zaslouží milý přítel Kupičováků a účastník našeho loňského zájezdu do Kupičova, pan **Christophe (Krzysztof) Narog**. Je synem naší krajanky Zdeny Špačkové z Dažvy a nyní žije ve Francii. Zájezdu se zúčastnil i se svým bratrem Zdenkem z Polska a celý pobyt natáčel na video. Kopie videozáznamu poskytl všem zájemcům zdarma. Je to od něho nezištné a velmi šlechetné, a proto mu chceme alespoň takto poděkovat.

Vřelý dík patří také manželům **Pokrupovým** z Krásného Dvora, kteří o Vánocích a na „starý rok“ rozsvítili svíce u pomníku našich padlých jako vzpomínku na všechny naše padlé a zemřelé.

Děkujeme rovněž všem, kteří si na Kupičováky vzpomněli s vánočním a novoročním blahopřáním, zejména OÚ Krásný Dvůr, ZŠ Krásný Dvůr, Mychajlo Kupčynskému a Marii Kafkové z Kupičova, Leonu Karłowiczovi a Feliksi Budziszovi z Polska (dříve ze Zasmuk a z Radovič), Bennie Penzikovi z Izraele, Marii (Dobrušce) Narog z Kanady, Christophovi Narogovi z Francie a mnoha dalším.

Jaké však bylo jejich překvapení, když uviděli v posteli Kafkovic kozla, jak si krásně pochrupuje. Strejč nemeškal a hned mu jich pár „všil“. Kozel vylítl a pádil ven. Měl štěstí, že dveře zůstaly otevřené. Když se domácí vzpamatovali a rozhlédli se, uviděli otevřené dveře i do komory. Tam zjistili příčinu sladkého kozlího spánku. Uprostřed stál prázdný hrnec od škvarků se sádlem. Prý tam byl už jenom zbytek, ale za pochutnání asi stál.

Šmejdění a vyhledávání mlstot se kozlíkovi stalo osudným. Když objevil u Selingrů záhon zelí, tolik se ho nažral, až se nadmul a praskl.

Takhle na Kafkovic kozlíka vzpo-

mínali sousedé za zimních večerů u nás na táči a my děti jsme se mohly usmát. *Václav Kytl.*

Napsali nám

V lednu nám poslal dopis a novoroční přání pan **Vladimír Ledvina** z Horšovského Týna, rodák z Ivanič. Setkali jsme se s ním v listopadu na schůzi celorepublikového výboru SČVP v Praze. Je příbuzný Ledvinových z Kupičova a byl rád, že se s někým z Kupičova setkal. Nám bylo toto setkání také velmi příjemné. Projevil zájem o Kupičovský hlasatel a o naše květnové setkání v Krásném Dvoře. Píše doslova: „Váš dopis, přání a pozvání na setkání jsem tlumočil na naší schůzce. Všichni byli rádi, že se ozval někdo z krajanů blízkých lokalit, kde jsme před lety žili. (...) Možná, že na Vaše setkání přijede jedna paní a jeden pán jako potomci Birnbau-mových z Ivanič-Dolinky. (...) Budu rád, když se budeme moci zúčastnit, a tím navázat bližší spolupráci. (...) Hlasatel měl ohlas, hned jsme jej několikrát ofotili a účastníci lednové schůzky si jej vzali domů. (...) V tom denním shonu je to milé, když víte, že někde o vás vědí a zajímají se, děkují.“ Nakonec posílá pozdrav všem krajanům.

Rady kořenářky Libušky

Španělský plášť

Španělský plášť je termín, který se používá při vodoléčbě a znamená důkladně provedený zábal celého těla. Nejlépe se hodí bílý župan, který namočíme do studené vody, mokrý oblékneme a těsně obepneme okolo celého těla. Pak ulehne na lůžko a necháme se důkladně přikrýt víněnými přikrývkami.

Při postupu je důležitá rychlost, aby tělo nebylo dlouho vystaveno studenému vzduchu. Čím lépe jsme zabalení, tím větší je léčebný účinek. Nejlepší je, když se ve španělském plášti řádně prospíme. Pokud jde o délku zábalu, v podstatě platí, že čím je člověk stihlejší, tím kratší doba stačí, a naopak. Jde o rozmezí 0,5-2 hod. Po odejmutí pláště bychom měli ještě alespoň hodinu

ležet a pozvolna vyrovnávat kožní teplotu vůči okolí. Nesmíme však pociťovat chlad.

Spanělský plášť aplikujeme jednou za týden až 14 dní a můžeme jej aplikovat i u malých dětí. Prospívá celému tělu, otužuje ho a chrání před virovými chorobami. Vhodný je i při opakovaném nachlazení a při zvýšené teplotě či horečce, při bolestech v kostech a svalech. Pročišťuje celý organismus. Chceme-li přispět k lepšímu prokrvení mozku a srdce, pak do vody na zábal přidáme léčivé byliny, např. *arniku, měsíček zahradní, kořen kostivalu, kořen lopuchu, kořen čekanky, kořen pampelišky, nařtřezalky* atd.

Kdo chce zhubnout, měl by po poradě s lékařem provádět zábal až dvakrát týdně, nejvýš však po dobu jednoho měsíce.

Vyzkoušejte tento nenáročný prostředek zlepšení kondice, stojí to za to. Přeji všem stálé zdraví a spokojenost.

Vaše **Libuše Šebková-Rychtřová.**

Naši letošní jubilanti

V lednu (11.1.) oslavila své 80. narozeniny naše milá krajanka, paní **Marie Veltruská-Kulichová** z Prahy. Dodatečně jí přejeme hodně zdraví a duševní pohody.

80 let se letos ještě dožívá, pokud máme informace, také paní **Libuše Burstová-Malečková**, pan **Václav Mezenský** z Chrást'an a paní **Olga Vitebská** z Vlčkovic.

85 let paní **Marie Jankovcová-Kozlíková** z Třebestovic.

90 let pan **Jan Jelínek** z Oráčova a pan **Josef Toman-Tománek** z Jenenice.

Sluší se však připomenout i mladší jubilanty, a to jsou:

pětasedmdesátníci:

paní **Anna Doležalová-Zápotocká**, paní **Libuše Gramišová-Špačková**, paní **Marie Hofmanová-Makešová** paní **Libuše Šebková-Rychtřová** a pánové **Václav Kremla**, **PhDr. Jaroslav Svoboda, CSc.**, **Josef Žitný** a **Oldřich Žitný**, který žije až v Austrálii, a

sedmdesátníci:

paní **Irena Antušková-Pestkovská**, **Anna Hiršlová-Valentová**,

Milada Lisová-Mašková, **Anna Řeháková-Fialová**, **Marie Tomanová-Vitebská**, **Marie Zelenková-Žitná** a pánové **Václav Brázda**, **Václav Genc** a **Jaroslav Kučera**.

Přejeme všem letošním jubilantům, aby se svých narozenin dožili ve zdraví a aby se pevnému zdraví duševní svěžesti těšili ještě mnohá další léta.

Dodatečně jsme se dozvěděli, že již loni oslavila **pětasedmdesátiny** paní **Jiřina Janatová-Řepková**. Také Jiřince přejeme ještě dlouhá léta zdraví a dobré pohody.

Odešli na věčnost

S lítostí v srdci jsme se letos v lednu navždy rozloučili s naší milou krajankou, paní **Bohumilkou Šeříkovou-Bendovou**. Život se s ní nemazlil. V loňském roce ji krátce po sobě opustili manžel, jedna z dcer a sestra „a nakonec,“ jak nad její rakví řekl **Václav Kytl**, „dotlouklo i srdíčko šlechtné paní **Bohumilky Šeříkové**. A nám nezbyvá nic jiného, než jí popřát, aby ta česká země, na kterou v cizině nezapomněla, jí byla lehkou. My, věřící křesťané, prosíme: Lehké odpočinutí, dej jí, Pane, a světlo věčné ať jí svítí, ať odpočívá ve svatém pokoji. Za nás, krajany, Ti, **Bohumilko**, slibujeme, že pokud budeme žít, na Tebe nezapomeneme. Děkujeme Ti za vše, co jsi pro zachování památky rodné obce vykonala. **Budeš nám chybět.**“

Poděkování

Na Kupičovský hlasatel přispěli:

Ing. Josef Bajer 100 Kč
M. Birnbaumová-Černíková 100 Kč
Evžen Bujalský 200 Kč
Božena Hamušová-Žitná 200 Kč
Pavčina Havelková-Vřlová 200 Kč
Alexandr Kerda 200 Kč
Vratislav Kubeš 60 CAD
Libuše Machová-Bajerová 200 Kč
Maria (Dobruška) Narog 100CAD
Božena Országová-Kerdová 10 USD
PhDr. Jaroslav Svoboda, CSc. 200 Kč
Zdeněk Sýkora 200 Kč
Vladimír Šik 50 Kč

Jaroslav Šulc 200 Kč
Rudolf Veltruský 200 Kč

Na kupičovskou činnost přispěli:

Ing. Josef Bajer 200Kč
Jaroslav Houžvic 250 Kč
Marie Houžvicová-Mašková 200Kč
Jerry Kytl 500 Kč
Božena Mokrá-Kašková 200 Kč
Marie Repáňová-Kozlíková 500 Kč
PhDr. Jaroslav Svoboda, CSc. 200 Kč
Libuše Šebková-Rychtřová 500 Kč
Dárce, který si nepřeje zveřejnění, 300 Kč.

Všem dárcům velice srdečně děkujeme.

Co jsme si v Kupičově zpívali

*(Dnes uvádíme písničky, které si pamatovala **Bohumilka Šeříková-Bendová**)*

Pod našim kaštanem

Pod našim kaštanem
vyryl jsem srdíčko.
Vím, že tě dostanu,
má zlatá holčičko.

Pod našim kaštanem,
když jsme se líbali,
srdíčka jsme si tam
vzájemně vyměnili.

Pod našim kaštanem
sedávám nyní sám,
žeš byla falešná,
teprve poznávám.

Pod našim kaštanem
lístečky padají,
truchlím a žaluji,
že mi tě jiní vzali.

Kupičovská školní

Nie wolno nam
z chłopcami chdzić,
nie wolno nam całować się.

My siedmioklastki
tego nie znosimy,
bo nasz kierownik pan
chodzi na randki
tu i tam.

Kupičovský hlasatel vydává **Miloslava Žáková**, Karlova 4, 110 00 Praha 1,
tel. 02/2222 0373, mobil 0604/755 346